

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № КС-1

Дата 11.01.2008

Изх. № 12/09.01.08

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НА ОСНОВАНИЕ:

чл. 140 ал.1, т.2 от Конституцията на
Република България

ОТНОСНО: Обявяване за противоконституционна разпоредбата на чл.191 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ).

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Моля да приемете за допустимо и основателно искането за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 191 от ЗОВСРБ по следните съображения:

I. По допустимостта на искането.

Правният интерес да се иска обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 191 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се обосновава от необходимостта да се премахне едно абсолютно неприемливо законово разрешение, което на практика забранява приложение на

мярка за неотклонение задържане под стража, по отношение на офицерите и сержантите от въоръжените сили, без предварително разрешение на министъра на отбраната. Предвиденото изключение - да не се иска такова разрешение само при **заварено** тежко престъпление, по аргумент на противното означава, че във всички останали случаи задължителна предпоставка за прилагане на предварително задържане е наличието на разрешение на министъра на отбраната. Подобна правна уредба е уникална- от предварителното разрешение на орган на изпълнителната власт да зависят по-нататъшните действия на органи на съдебната власт- прокуратура и съд.

II. По основателността на искането.

Разпоредбата на чл. 191 ЗОВСРБ, съгласно която офицерите и сержантите от въоръжените сили не могат да бъдат предварително задържани без разрешение на министъра на отбраната, противоречи на чл. 8 от Конституцията, провъзгласяващ принципа на разделение на властите и по конкретно на чл. 117, ал.2 от Конституцията, който гарантира независимостта на съдебната власт.

Съгласно чл. 64 от Наказателно- процесуалния кодекс, мярката за неотклонение задържане под стража в досъдебното производство се взема от съответния първоинстанционен съд по искане на прокурора. При необходимост прокурорът може да разпорежи задържане на обвиняемия до 72 часа за довеждането му пред съда.

С атакуваната разпоредба независимите органи на съдебната власт в лицето на прокурора и съда са задължени да искат предварително разрешение от орган на изпълнителната власт, за да вземат мярка за неотклонение задържане под стража по отношение на офицери и сержанти от въоръжените сили. Поставянето на действията на органите на съдебната власт в зависимост от предварително разрешение, дадено от министъра на отбраната, представлява недопустима намеса в тяхната работа. Интензитетът на тази намеса се засилва от съществуващата двойна зависимост на военните прокурори и съдии, които при назначаването им

като военни магистрати се приемат на кадрова военна служба и им присвоява офицерско звание от министъра на отбраната - чл. 124 от Закона за съдебната власт. Атакуваната разпоредба поставя дейността на органите на съдебната власт по осъществяване на наказателното правосъдие в зависимост от предварителното административно разрешение на министъра на отбраната, което влиза в грубо противоречие с нормата на чл. 117, ал.2 от Конституцията.

Нарушен е и чл. 6, ал.2 от Конституцията, съгласно който всички граждани са равни пред закона и не се допускат никакви привилегии, основани на лично или обществено положение. Съгласно чл. 31, ал.1 от Конституцията всеки обвинен в престъпление трябва да бъде предаден на съдебната власт. Вземането на мярка за неотклонение задържане под стража е право на съда и не може да зависи от предварителна преценка на орган на изпълнителната власт. Задържането до 72 часа за довеждане на обвиняемия пред съда е право на прокурора и също не може да зависи от предварителна преценка на административен орган.

Само чрез конституционен текст могат да се предвидят изключения от правилото, че всяко лице извършило престъпление от общ характер подлежи на наказателно преследване, което включва разследване и вземане на мярка за неотклонение. Такива изключения са предвидени в чл.70 и чл. 103, ал.4 от Конституцията. Подобно изключение се съдържа и в отменените алинеи 2 и 3 на чл. 132 от Конституцията до последните конституционни промени – ДВ, бр.12/2007 г.

С решение № 3 от 7.03.1998 г. по к.д. №1/1998 г. Конституционният съд обяви за противоконституционен текста на чл. 206, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи (отм.), който съдържа подобно изискване за предварително разрешение от министъра на вътрешните работи по отношение на офицерите и сержантите от МВР.

При обявяване на противоконституционност на чл. 191 от ЗОВСРБ ще остане в сила задължението на органите на военното досъдебно производство, предвидено в чл. 402,ал.3 НПК да уведомяват съответния министър при

4

задържане под стража на офицери и граждански лица. Подобно задължение за уведомяване на работодателя на обвиняемия при задържане под стража се съдържа и в чл. 63, ал.7, т.2 НПК.

Моля, да конституирате като заинтересовани страни Народното събрание, Министерски съвет, Министерство на отбраната, Върховен касационен съд и Върховен административен съд.

С уважение,

Борис Велчев
Главен прокурор на
Република България

Съгласно чл. 18, ал.5 от ПОДКС прилагам преписи от искането за предложените заинтересовани институции.